

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บิดาที่มีบุตรคนแรกที่มีอายุอยู่ในช่วงตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคล
2. แบบสอบถามพฤติกรรมในการดูแลทารกของบิดา
3. มาตรฐานวัดบทบาททางเพศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบิดาซึ่งมารดาเคยมาคลอดที่โรงพยาบาลดังกล่าว

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าฝ่ายเวชระเบียนและสถิติโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และเข้าพบผู้บริหารฝ่ายแพทย์โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยทำการศึกษาประวัติของกลุ่มตัวอย่าง ภรรยา และบุตรของกลุ่มตัวอย่าง จากเวชระเบียนผู้ป่วย จากนั้นทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และคัดลอกรายชื่อ
4. ผู้วิจัยทำการติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้น เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
5. ผู้วิจัยชี้แจงโครงการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง และภรรยาของกลุ่มตัวอย่างทราบ
6. เมื่อกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างพึงใจเข้าใจ โดยแบบสอบถามที่ให้กับกลุ่มตัวอย่าง จะประกอบไปด้วย 2 ชุด คือ ชุดสำหรับกลุ่มตัวอย่าง และชุดสำหรับภรรยาของกลุ่มตัวอย่าง
7. ในส่วนของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และรอรับแบบสอบถามกลับ ส่วนโรงพยาบาลสมิติเวชผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกลับไปตอบที่บ้าน และส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์
8. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนจากการทำแบบวัดชุดที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างและภรรยา มาหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับภรรยา และมีค่าความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า .80 มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่คะแนนไม่สัมพันธ์กับคะแนนภรณานั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกออก
9. ภายหลังจากการคัดเลือกแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้สมบูรณ์และมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับภรรยา ($r > .80$) จำนวน 246 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้เหลือแบบสอบถามจำนวน 240 ชุด โดยผู้วิจัยได้แสดงรายละเอียดในการคัดเลือกแบบสอบถามไว้ในตารางที่ 15-18 ซึ่งอยู่ในภาคผนวก ง และ จ
10. หลังจากผู้วิจัยเก็บกลุ่มตัวอย่างได้ครบ จำนวน 240 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติตามขั้นตอนต่อไป
11. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 2 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 ถึงเดือนมกราคม 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical package for the Social Science personal computer plus) ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลด้านตัวบิดา ด้านทารก และด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้วยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์พฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. วิเคราะห์ความสามารถร่วมทำนายของปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ สุขภาพทารก และบทบาททางเพศของบิดา โดยสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกได้ร้อยละ 6.3

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่อาจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเลี้ยงดูบุตรของบิดา เช่น ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยมของสังคมไทย ทักษะคติในการดูแลบุตรของบิดา เขตที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมในการดูแลบุตร เช่น พี่เลี้ยงเด็ก ญาติ ตลอดจนสถานรับเลี้ยงเด็ก
3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการกระจายตัวของปัจจัยต่างๆ ให้พอๆกัน เพื่อลดป้องกันความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้นในงานวิจัยได้
4. จากการศึกษาพบว่าสุขภาพทารกและบทบาททางเพศมีผลต่อการดูแลบุตรของบิดา ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาว่าสุขภาพทารกแบบใดที่มีผลให้บิดาเข้ามามีส่วนในการดูแลทารกมากขึ้น และบุคลิกภาพแบบใดที่มีผลต่อการดูแลทารกมากที่สุด

5.โรงพยาบาลควรจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลบุตรแก่บิดามารดา โดยเริ่มตั้งแต่หน่วยฝากครรภ์และต่อเนื่องไปจนถึงหน่วยหลังคลอด เพื่อให้บิดาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำหน้าที่ดูแลบุตร ตลอดจนทำให้เกิดสัมพันธภาพอันแน่นแฟ้นขึ้นระหว่างบิดามารดาและบุตร